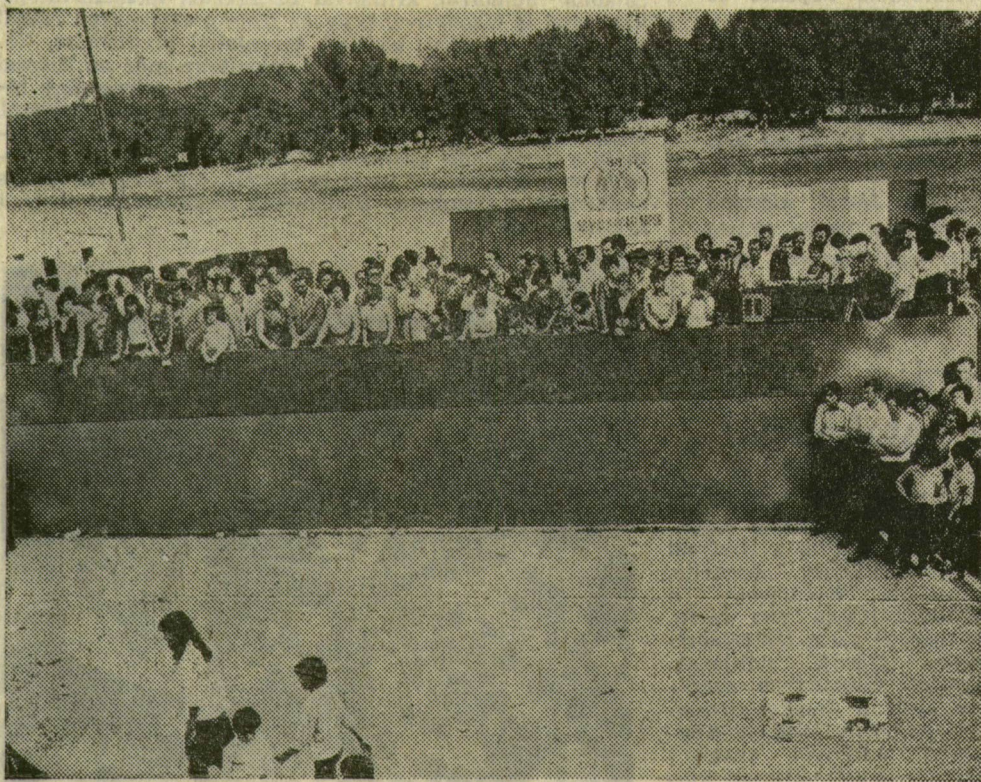

Ötlet, vidámság

Karnevál Szegeden — Értékelt a zsüri

As elnökség a dísztribúnán

Tizenhárom alkalommal rendezte meg az idén a KISZ Szeged városi bizottsága, és az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda Csongrád megyei kirendeltsége a szegedi ifjúsági napokat július 27. és 30. között várhatóan mintegy tízezer hazai és külföldi tizen-, huszonéves vendég látogatott vagy látogat el Szegedre, hogy részese legyen a színes kulturális rendezvényeknek, megismerkedjen a várossal, történelmi emlékeivel, hogy barátságokat kössön, élményekkel térjen haza. S a szép számú vendégsereg mellé hozzászámlíthatjuk a szegediek tízezreit, közebbiekét és fiatalokat egyaránt, akik nézői vagy szereplői a találkozóknak.

Tegnap, szombaton már a reggeli órákban megélték a város. A késő délutáni pénteki megnyitót és az azt követő éjszakába nyúló klubműsorok „fáradalmait” jóformán ki sem pihenheték a fiatalok, máris fölke-rekedtek, hogy le ne maradjanak valamelyik szórakoztató műsorról. Fiúk és lányok népesítették be a parkokat, tereket, a Tisza-part lépcsősorait, a Napból felröppenő galambokat ábrázoló „SZIN”-emlékműs triókban, sapkáiban. A Dugonics tér információs pavilonban idegenvezetők, valamint prospektusok, térképek útmutatók tájékoztatták az érdeklődőket arról, hogy mikor s hová érdemes elmenni. Fákra tűzdelt színes papírryilak jelezték városzerteregy-egy esemény színe helyét. Délután 9 órától az Ifjú Gárda fúvószenekara csalogatta a Tisza-partra a környéken sétálókat. A rakparton szabadtéri grafikai kiállítás nyílt, a színpadon pedig sorra váltották egymást az amatőr színjátékok, a humoristák, a polbeat énekesek, a néptánccsoportok. A mai dalosok — köztük a Szegedről elszármazott országbarangoló Dinnyés József — kétszer is pódiumra léptek. Az újszegedi

szabadtéri színpad nézőterén sok ezren tapsoltak az Express-show szereplőinek: többek között Kati és a Kerek percek, valamint az Ed-da együttesnek, s a Rando-ri kaszkadőrsoport látványos bemutatójának.

A nap fő eseménye a hagyományos ifjúsági karnevál volt.

Az ünnepélyes megnyitót délután öt órakor kezdődött. A fiatalokat, s a több ezres nézősereget Novákné Halász Anna, a városi KISZ-bizottság első titkára köszöntötte. Az eseményen megjelent Győrfi Mihály, a megyei pártbizottság titkára, Berta István, a városi pártbizottság titkára, Tóth Zsuzsanna, a megyei KISZ-bizottság titkára és Bányahegyi dr. Birkás Mária, a városi tanács elnökhelyettese.

Néhány perc múlva megérkezett a Lenin körút felől a karneváli menet: elől fiatalok egy csoportja hozta az ifjúsági szövetség zászlait, majd a találkozó jugoszláviai vendégei következtek, s arattak megérdemelten nagy tapsot táncbemutatóikkal.

És jöttek, gördültek, létszóttak — és osztatlan sikert arattak az előképek. Úszott — igaz a levegőben — a Charlotte Rhodes, One-din kapitány sok vihart látott hajója, fedélzetén ezút-

tal a KSZV Újszegedi Szövetségének ifjaival, akik zsűfőlégi megpakolták a raketeret River Blue farmer-szövettel, nyilván vevőkre, jó tüzeltre számítván.

Begyűrtözött az energiával, és... Együnk, vagy benzint vegyünk? Valóban nagy kérdés — az AFIT dolgozói gondolkodtatták el ezzel a többiekkel. A vasutasok stíli-zált szerelvényén éppúgy szorongtak a szereplők, mint mi, utasok, egy hét végén a valódi vonaton — végtére is a kulturált utazás fontos dolog...

Összesen 48 előkép gördült el a közönség előtt. Valamennyit aincs hely ide sorolom. A zsűri két kategóriában adott ki díjakat. A legpolitikusabbnak a szatymazlak „KISZ-eszkívő”, a leglátványosabbnak a KSZV Újszegedi Szövetségének „Onedin-hajó” című produkcióját ítélte. Második díjat kapott a tejipari, a városgazdálkodási vállalat, harmadik helyet érdemelt a MAHART és a kistelekek. A produkciók, sorrendben: Minden iskolának tehenet, SALT I, II, III, Hantázó hintázó, Edzett ifjúságért.

A esti programot utcaból zárta. Ma reggel kilenckor sportvetélkedő lesz a partifürdőn, a Tisza-parton 10 órától játékos Ki mit tud? R. L.

Fogkefe és piacképesség

Ha túl sokat beszélünk valamiről, mindig fönnáll a lehetősége, hogy a végén úgy megkeveredik az ember feje, azt sem tudja már, miről is volt szó eredetileg. Valahogyan így van ez a gyártmány-szerkezet átalakításával, a minden piacon eladható termékek gyártásának igényével is. Hiszen annyit hall róla az ember, no meg a célhoz vezető út gondoljáról, nehézségeiről, hogy végül hajlamos arra gondolni, a jelenlegi helyzetből egyetlen kivezető út van, ha miniatűr fúziós reaktorokat tudnánk nagy sorozatban gyártani, és piacra dobni. Ez ugyan nem is lenne rossz, csak sok egyéb között egy baj van vele: a fúziós reaktort egyelőre még sehol a világon nem sikerült megszerkeszteni. De akkor mi a csodát tudunk mi „piacképesen” gyártani?

1.

Piacképesség! A fogalom mindenképpen megér egy misét, annál is inkább, mert mindennapjainkban már-már hajlamosak vagyunk valamiféle misztikus ködbe burkolni ezt a kategóriát. S ennek sokszor az is oka, hogy sok vállalatnál azt tartják számon piacképes termékként, ami kizárólag exportra, külföldi megrendelésre, s esetleg külföldi anyagokból és tervek szerint készül. Ami pedig belföldre megy? Hát, az „csak” termék...

Bolond szemlélet, de sajnos sok helyen megcsontosodott már, így aztán hajlamosak vagyunk sokszor arra hétköznapijainkban, hogy azt tartjuk piacképesnek, ami igazi raritás, igazi ritkaság, s amit mindennap csinálunk, ami mindennap körülvesz bennünket, arra csak legyintünk: Pedig hát egyre inkább bebizonyosodik, a két piac — a belföldi és a világpiac — hosszabb ideig nemigen választható el ily módon egymástól, mert azt nemcsak a belföldi piac igényli meg, hanem a termelő is, mivel igényesebb piacát mesterségesen beszűkítve végül saját igényesebb termékeinek gazdaságosságát csökkenti, és saját fejlődésének útját nehezíti meg, vagy éppen teszi lehetetlenné.

Szerencsére sok vállalatnál — éppen a jobbknál — ma már jelentősen csökkent az export és a belföldre gyártott termékek ilyen mesterséges elkülönítése, ami viszont többnyire egy-egy szerencsésebb fejlesztési lehetőségnek volt köszönhető. Hiszen, ha egy vállalat hazai anyagokból, hazai tervek, vagy licenc alapján képes a világpiac számára dolgozni,

semmi akadály, hogy ugyanazt a minőséget nagyobb mennyiségben, tehát gazdaságosabban előállítva szállítsa a belföldi piac számára is. Am ahol kénytelenek a külföldi megrendelőtől kapott alapanyagokból dolgozni, vagy nincs elegendő, megfelelő gépek, berendezések, ott nyilván csak a külföldi piacra jut az igényesebb termékből, s a hazai piac legföljebb a maradványokat kapja.

Erre példát mindannyian sokat tudnánk mondani (például a ruházati iparból). Am nem is annyira a példák az érdekesek, mint inkább az a belenyugvás, amellyel egyes vállalatok, mint valami sorsszerűséget, turáni átkot viselik ezt a kialakult, nem éppen természetes helyzetet. Pedig hát nem kellene viselniük!

Nem kellene, nem kellene! Ez idáig rendben is van — tennék hozzá ezeknél a vállalatoknál. Aztán jönnek a sűrű sorokban a panaszkok. Hogy milyenek? Például: nincsenek korszerű gépeink és pénzünk sincs rá! Harminc-ötven éves, lötyögő gépeken meg hogy az ördögbe csináljunk világszínvonalú termékeket? Hisz nincs olyan emberi, szakmunkási tudás, jóakarát, amely a lötyögő, ócska gépek hibáit termelékenyen kiválóra tudná korrigálni a termékéit!

2.

Akárhogy is forgatjuk, igazuk van nagyjából az ilyen véleményeknek. S én nem is azt fájlalom, hogy nem vagyunk képesek miniatürizált fúziós reaktorokat gyártani, illetve, hogy azt még nem is találták föl, hogy nem tudunk úrráéltakat, vagy szuperszonikus utasszállító gépeket készíteni. Bolond is lenne, aki ezt elvárná a magyar ipartól. Hogy akkor mi a bajom? Az, hogy amit csinálunk, és végső soron jó minőségben csinálunk, azt is sokszor képtelenek vagyunk megfelelően „felöltöztetni”, vagyis igényes, praktikus és esztétikus formával fölruházni, hogy a hazai piac is nyervején általa, s netán külföldi piacokat is megszerez-zünk teljesen hagyományos termékeinknek, amelyeket sokszor — legalábbis az érzése az embernek — azért nem vagyunk képesek értékesíteni másutt is, mert tíz-húsz-harminc éve elavult külsővel, megjelenéssel, funkcionális értékkel gyártunk. Mint például a fogkefét!

De hát, hogyan jön ide a fogkefe? Nagyon egyszerűen. Amióta az eszemet tudom, hajtogatják a fogorvosok, hogy az ideális fogkefe a ritka szálu, kis fejű, mert az-által lehet igazán fogat tisztítani. S erre mi mit csinálunk? Gyártjuk tovább —

némi közjátéktól eltekintve — a nagy fejű, ronda, minimális használati értékű fogkefákat. Pedig, ha a gyárban is olvasnának újságot, például fognának egy képzett formatervező iparművészt, elmennének szaktanácsért valamelyik fogklinika-ra, ahol nyilván örömet segítenének, s az ott hallottak alapján a formatervező megtervezné a használható és szép fogkefe négy-öt variánsát, s ennek alapján néhány heti munkával a meg-levő gépeket minden további nélkül át lehetne alakítani az új termék gyártására, amellyel nemcsak a mi fogaink járnának jól, hanem esetleg külföldre is lehetne piacot szerezni egy praktikusabbá, szebbé és jobb használati értékűvé vált terméknek.

A példa természetesen mindössze példa. Am az az érzésem, hogy nagyon sok van — tennék hozzá ezeknél a vállalatoknál. Aztán jönnek a sűrű sorokban a panaszkok. Hogy milyenek? Például: nincsenek korszerű gépeink és pénzünk sincs rá! Harminc-ötven éves, lötyögő gépeken meg hogy az ördögbe csináljunk világszínvonalú termékeket? Hisz nincs olyan emberi, szakmunkási tudás, jóakarát, amely a lötyögő, ócska gépek hibáit termelékenyen kiválóra tudná korrigálni a termékéit!

Hogy mi mindebből a tanulság? Talán az, hogy nagyon sok vállalat háza táján érdemes lenne szétnézni, s a világpiac, a szakma élenjáró igényeinek ismeretében megvizsgálni, vajon mit lehetne a meglevő gépeken, a rendelkezésre álló anyagokból némi fáradság árán szebben, jobban, a felhasználó számára értéke-sebben előállítani. Csakhogy ezt egyelőre nagyon kevés helyen tették meg, s amikor piacképes termékek után sóhajtoznak, akkor többnyire új beruházások, hatalmas üzemcsarnokokban automata célgépek sora, s netán késztermékként a miniatürizált fúziós reaktor lebeg lelki szemeik előtt. Ez ugyan nem is lenne baj.

3.

A baj ott kezdődik, hogy mivel az álmok többnyire csak álmok maradnak, azok ködétől sokszor nem látjuk azokat az apró, praktikus lehetőségeinket, amik pénzbe is alig kerülnének, s amelyekkel megtehetnénk apró lépéseinket a világpiac felé. Merthogy, a piacképesség többnyire nem ördögösséget kíván. Inkább azt, hogy olyat gyártunk a hazai, s meglevő piacainkra meglevő termékeinkből, amely esetleg fölkeltheti egy-egy külföldi vevő érdeklődését is, s amit azután minden további nélkül, ugyanúgy tudunk értékesíteni a külföldi piacokon is.

Szávay István

Befejeződtek a hidrológiai ifjúsági napok

Szegeden, a Technika Házában megrendezett VII. Hidrológiai Ifjúsági Napok rendezvényei tegnap, szombaton befejeződtek. A tanácskozás tapasztalatait összegezve Török László főiskolai tanár, a Bajai Vizgazdálkodási Intézet igazgatóhelyettese, a tudományos ülés elnöke megállapította:

— A kétévenként tartott

tanácskozás célja olyan fórumot biztosítani a vízügyi szerveknek dolgozó fiatal értelmiségieknek, ahol kicserélhetik tapasztalataikat, gyakorlati feladatokat ismertetve. Minden alkalommal más és más témát tűznek napirendre. Szegeden a Tisza-völgy és az Alföld vízgazdálkodási kérdéseit vitatták meg. A tizenhat előadás között egyaránt voltak magas szintűen elméleti jellegűek és gyakorlati tapasztalatokat összegezők, azonban valamennyi közvetlenül vagy közvetve kapcsolódott korunk fontos feladatahoz, a környezetvédelemhez. Az urbanizációval, az ipar nagyarányú fejlődésével, a mezőgazdaság kemizálásával egyidejűleg mind jobban ki-vannak téve a szennyeződéseknek az élővizek. Az ifjú hidrológusok, biológusok és kémikusok előadásából és közszólásaiból egyértelműen kicsendült: elsőrendű fel-

adatuknak tekintik környezetünk megőrzését a különböző szennyeződésektől. Igen figyelemre méltó volt a Közeptiszavidéki Vízügyi Igazgatóság egyik fiatal szakemberének tanulmányterve, amelyben Szolnok város biztonságos vízellátására tett javaslatot. Ugyancsak a környezetvédelemmel kapcsolatos az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság fiatal szakemberének, Möricz Judit Annamáriának tanulmánya, amely a szegedi elhanyagolt tavak és téglagyári kubikgödörök újraháznosításával foglalkozik. Ezeknek környékét érdemes lenne rendezni, fásítani, erdősíteni, s így már mint kulturált pihenő, kiránduló, horgászó helyek jehet-nének számításba. Sok olyan javaslat hangzott még el, amelyek megvalósításával szebbé, egészségesebbé várnak lehetnénk környezetünket — fejezte be nyilatkozatát a tudományos ülés elnöke.

Utazás, új programmal

Újfajta turisztikai programmal jelentkezik az Expressz Utazási Iroda. Az Unitamilánói fesztiváljára szerveznek szeptember 5–12. között autóbusszos kirándulást. A fesztivál megtekintése mellett — erről az eseményről a csoporttal utazó Színház- és Filmművészeti Főiskola rendező-szerkesztő szakának hallgatói filmet

készítenek, amelyet a tévé később bemutat — kellemes uticélokot iktattak az utazók programjába.

Az útvonalat is eszerint választották ki: Graz, Klagenfurt, Wörth-tó, Velence, Padova, Verona, Milánó. Visszafelé Jugoszlávián keresztül jönnek haza a túra résztvevői. (MTI)

Zöldszállítmányok a konzervgyárnak

A változékony időjárás miatt naponta alig 3 vagon zöldbab érkezett egyelőre a Szegedi Konzervgyárba, holott a kedvelt zöldegyetem-ből csaknem 100 vagonnyit akarnak feldolgozni. A legnagyobb szállító az Orosházi és a Felgyői Állami Gazdaság, valamint a makói Úttörő és az orosházi Új Élet Tsz. A termék elsőször babhegyező géppel kezelik, levágják végeit, eltávolítják ko-

csányát, utána ugyanez a berendezés aprítja, darabolja fel a befőznievalót. A betakarítástól kezdve az üvegekbe zárasig minden munkát mechanizáltak. A jelenlegi nyári babszezon összességében követi majd a partnergazdaságok ugyanis a korán learatott őszi kalászosok és a repce után második növényként több mint 200 hektáron vetettek zöldbabot.